

Miron Kerul'-Kmec

Príklady a citáty

SZ

Miron Kerul' - Kmec

Príklady a citáty

S - Z

2024

© Miron Keruľ-Kmec
Príklady a citáty S - Z
Vydal: **FILOKALIA**

Návrh obálky a grafická úprava:
Štefan Keruľ-Kmec ml.

ISBN 978-80-8233-XXX-X

SAMOTA

Abba Longinos sa raz spýtal otca Loukiosa:

„Abba, moja duša túži po živote v samote.“

„Ak si neuspel v kontrole svojho jazyka,“ Starec odpovedal, „nebudeš osamote nech už kdekoľvek pôjdeš. Ak máš svoj jazyk pod kontrolou, potom dokonca ani tu nie si ďaleko od samoty.“

V meste Scythopolis žil aristokrat, ktorý spáchal veľa hriechov a mnohými spôsobmi poškvrnil svoje telo. Keď bol pohnutý zármutkom nad svojimi hriechmi, opustil svet, postavil si celu na opustenom mieste a žil asketickým životom starajúc sa o svoju dušu.

Keď a o tom do počuli jeho priatelia, začali mu pravidelne posilať chlieb, datle a iné nevyhnutnosti. Keď pustovník videl, že mu nič nechýba, tak si povedal: „Toto miesto mi dáva všetko a tak my vylučuje od všetkého, čo je hore.“ Okamžite opustil svoju celu hovoriac: „Odteraz, moja duša, hľadajme ťažkosti a nie pohodlie. Nech mojím jedlom je jedlo hlúpych zvierat, pretože som narobil veci, ktoré robia hlúpe zvieratá.“

Starec povedal: „Tak ako vydláždená cesta, po ktorej sa ustavične chodí, nedáva príležitosť vyklíčiť žiadnej tráve ani ničomu, čo je na ňu zasiate a tak ako lúke ľahko rastie tráva, tak je to aj s človekom. Kým žije uprostred materiálnych potešení sveta, jeho myseľ je neprestajne vyrušovaná svetskými starosťami a tak udupávaná, nemôže spoznať vášne, ktoré sú skryté v jeho duši. Ale ak stíchne, ako sa vzdiali od všetkých rozptýlení a starostí, potom zreteľne vidí vášne, ktoré v ňom rastú. Predtým unikali jeho pozornosti, hoci v ňom neustále prebývali, teraz ich však vidí a vytrháva ich.“

Brat sa spýtal starca:

„Je dobré pre mňa ak pôjdem žiť na púšť?“

„Keď Izraeliti,“ odpovedal starec, „boli uvoľnení z Egypta a prebývali v stanoch, boli im zjavené ako majú uctievať Boha. Podobne, lode, keď sú na otvorenom mori zmietanom búrkou, nemôžu nič robiť; keď sú v prístave, sú pripravené na obchodovanie. To isté sa stáva človeku. Ak neutečie od vravy a neostane vytrvalo na mieste ticha, nedôjde k poznaniu pravdy.“

„A čo má človek robiť, aby prijal dar čnosti?“

Starec odpovedal:

„Ak sa niekto chce naučiť remeslu, musí dať nabok všetky ostatné záujmy, zamerať sa na remeslo, pokorne sa primknúť k učiteľovi, prijať všetky jeho napomenutia a tak sa naučí remeslu. Presne to isté platí o mníchovi. Dokiaľ neodloží svetské záujmy a nepovažuje sa horšieho od každého človeka, dokiaľ sa nedá s dôverou viesť duchovným učiteľom, nikdy nedosiahne čnosť.“

Jeden brat povedal:

Keď som bol mladší, mal som predstaveného, kto vždy rád išiel na vzdialené miesto na púšti, aby tam zotrval v tichu. Jedného dňa som mu povedal:

„Abba, prečo stále ideš do púšte. Ja si myslím, že keď niekto žije blízko sveta, ale kvôli Bohu mu nedáva žiadnu pozornosť, dostane väčšiu odmenu než ten, kto sa utiahne do samoty.“

Abba mu odpovedal:

„Ver mi, dieťa moje, dokiaľ človek nedosiahne veľkosť Mojžiša a nastane sa synom Boha, nemá žiaden úžitok zo sveta. Ja som stále synom Adama; a ako môj praotec v momente, keď vidím ovocie hriechu, okamžite túžim po ňom siahnuť. Zjem ho a umieram. Z tohto dôvodu naši Ot-

covia utiekli na púšť, v ktorej nenachádzali tie veci, ktoré človeka tiahnu k hriechu a tak s ľahkosťou nad nimi zvíťazili.“

Albert Einstein prišiel jedného dňa k raňajkám, ale miesto jedla sadol si ku klavíru a tíško improvizoval. „To je zaujímavé“, chvíľami prehodil, „to je ohromne zaujímavé“ vykrikol takmer a prestal hrať. Manželka sa udivená pozerala naňho: „Čo to má znamenať? Čo je tak zaujímavé, povedz mi to!“ Ale Einstein sa rýchle otočil a utiekol do svojej izby. „Nikto ku mne nesmie!“ zavolať, „jedlo mi prineste hore!“ Zatvoril sa a nikoho nechcel vidieť. Po štrnástich dňoch zošiel dole, vychudnutý, nevyspaný, ale s niekoľkými papiermi v ruke. V hlavičke prvého papiera bol jednoduchý vzorec o troch písmenách: jeho slávna teória relativity.

Kto chce nájsť Boha, musí sa zamyslieť a musí hľadať samotu.

Duchovný spisovateľ Hermann Jeckel uvádza, že utečenci z Číny do Hongkongu na otázku, prečo utiekli, odpovedali: V Číne sme trpeli strašnou samotou. Spomínali nám ustavične kolektív a spoločenstvo a komunizmus, ale tam nebolo možné prežívať spoločenstvo, lebo tam vládlo ustavičné podozrievanie a strach z iných. Preto sme žili ako izolované individua a to sa nedalo vydržať.

Potvrďuje to aj známy viedenský psychológ Viktor Emanuel Frankl, keď píše, že človek, ktorý žije opustený a nemá okolo seba nikoho, často upadá do neurózy, ktorá má odborný názov vákuová neuróza. A v takejto neuróze sa páchajú samovraždy.

Jezuitský profesor Anton Koch zas uvádza, že v Berlíne sa mladý muž dal roztrhať na tisíc kusov náložou dynamitu. A v jeho byte našli list, ktorý po sebe zanechal a v ktorom je uvedená príčina jeho samovraždy týmito slovami: „Strašná opustenosť uprostred miliónového mesta vohnala

ma k samovražde.“¹

Nábožný misionár páter Rüger vstúpil do sedliackej chalupy vo Schwarzwalde, v ktorej už dlhé roky ležala na posteli chorá invalidná dôchodkyňa. Celý týždeň tam bola opustená, lebo jej dcéra s manželom odchádzali za prácou do mesta a do chalupy prichádzali iba na nedeľu. Kňaz sa spýtal chorej: „Ako to vydržíte, keď sa celý týždeň u vás nikto neukáže?“

A ona mu so slzami radosti v očiach povedala: „Keď sa moja dcéra vráti v nedeľu zo vzdialeného kostola, ja ju poprosím, aby mi rozprávala o kázni a o Pánu Ježišovi, ktorého veľmi milujem. A to ma posilní, aby som sa celý týždeň uchovala vo vrúcnom spoločenstve s mojím drahým Spasiteľom. A som celý týždeň šťastná, lebo nie som opustená. Je so mnou Pán Ježiš a ja som s ním.“²

Profesorka Morrov-Lindbergová píše, že je to nepochopiteľné, že náš európsky svet nemá porozumenie pre to, aby muž alebo žena mohli byť na chvíľu sami. Aké svetlo to vrhá na našu civilizáciu, ktorá nechápe potrebu samoty? V skutočnosti najvzácnejšie momenty života sú tie, keď sne sami. Ved' niektoré pramene vieme otvoriť len vtedy, keď sme sami. Napríklad umelec, ktorí niečo tvorí, spisovateľ, ktorý dáva krásnu formu myšlienkam, hudobný skladateľ, ktorý komponuje svoje dielo, svätec, ktorý sa modlí, títo všetci vedia, že k tomu musia byť sami. Aj Boha nájsť, k Bohu sa dostať, v Boha uveriť, to je úloha, pri ktorej musíme byť sami. Ved' aj keď zomierame, zomierame sami, lebo aj zomieranie je cesta k Bohu. Smrťou sa zamkne brána len pre tých, čo tu na zemi nijako nesmerovali k Bohu.³

1 Jozef Vrablec, V službe Slova B, SÚSCM, Rím 1991, s. 233

2 Jozef Vrablec, V službe Slova B, SÚSCM, Rím 1991, s. 233

3 Jozef Vrablec, V službe Slova C, SÚSCM, Rím 1991, s. 337

Denne sedával básnik pätnásť hodín v tichom zadumaní medzi kvetmi, ovocnými stromami a pri včelách. V samote si liečil nervy, zveľaďoval vnútorné sily, zosilňoval energiu a disciplinoval sklony. (Perlaky)

Študenti na hodine psychológie dostali otázku, čo je najväčším utrpením človeka. Po chvíľke zamyslenia bolo počuť veľa rôznych odpovedí. Bezmocnosť, povedal jeden, strata milovanej osoby, povedal druhý, alebo skutky urobené v rozpore so svedomím, ktoré človeka i po rokoch prenasledujú. Nakoniec sa zhodli na tom, že najväčším utrpením človeka je jeho samota. Je zaujímavé, že nikto sa nezmienil o fyzickom utrpení.⁴

Na jednej kanadskej univerzite sa niekoľko študentov zúčastnilo na vedeckom experimente, ktorý skúmal reakcie človeka zbaveného vnímania. Študenti boli oblečení do vzduchotesného gumového odevu, do uší dostali špeciálne upchávky a na oči im nasadili tmavé klapky. Potom každého osobitne zaviedli do samostatnej zvukotesnej miestnosti s bazénom a ponorili ho do vody. Úlohou dobrovoľných výskumníkov bolo vydržať v tomto zvláštnom prostredí čo najdlhšie, ale v prípade potreby mohli stlačiť poplašné tlačidlo. Budete sa čudovať, ale toto zariadenie začalo drnčať už po niekoľkých hodinách. Vtipkujúci študenti, ktorí išli „na vec“ s odvahou a humorom sa zväčša vracali ako roztrasené bytosti na pokraji nervového zrútenia. Všetci svorne potom vypovedali, že prežili hotové peklo - ocitli sa v hrôzostrašnom svete bez času a priestoru, ktorý oživovali len čudesné desivé vidiny a halucinácie. Ich umelo vyradené zmysly boli napäté na

4 Hlasy z domova a misií č. 2/1994, s. 6

prasknutie a mnohí mali pocit, že zošalejú.⁵

Ak neznášate samotu, je celkom možné, že aj ostatných nudíte. (O. Wilde)

V roku 1832 cestoval francúzsky inžinier Ferdinand Marie Lesseps loďou cez Stredozemné more. Keďže jeden z pasažierov lode ochorel, všetci cestujúci na lodi boli daní do karantény. Znamenalo to, že nesmeli vystúpiť na breh, ale určený počet dní museli stráviť na lodi neďaleko prístavu. Lesseps bol veľmi aktívnym mužom a preto ho táto nečinnosť, ku ktorej ho karanténa prinútila, ubíjala. Z nudy začal čítať životopis Charlesa le Pereho. Dozvedel sa, že tento muž sníval o vybudovaní kanála, ktorý by spojil Červené more so Stredozemným. Táto predstava nadchla inžiniera a zbytok karantény usilovne premýšľal o možnosti vybudovania niečo podobného. Keď sa skončila karanténa, na breh vystúpil s dokonale premysleným plánom stavby Suezského kanála. Keď o tridsať rokov neskôr bol tento kanál uvedený do prevádzky, priniesol nevyčísľiteľný úžitok pre celé ľudstvo. Nikto však netušil, že tento nápad sa zrodil len vďaka nútenej izolácii inžiniera Lessepsa.

„Nezľakni sa samoty a opustenosti svojho najvnútornejšieho väzenia, ktoré je zdanlivo naplnené bezmocnosťou, únavou a prázdnotou. Tvoje väzenie sa len zatvára pred ničotnou konečnosťou. Božie mlčanie, jeho nemierna tichosť ťa naplňa slovom bez slov, naplňa ťa ním, ktorý je všetko nad všetkým.” (Karl Rahner)

⁵ Denník mladých 4., vyd. Nová nádej, Bratislava 1991, s. 6

SEKTA

Jeden mladý taxikár na otázku klienta, do čoho mieni investovať zarobené peniaze, bez rozmýšľania odpovedal, že pôjde do Indie na hrob Bhagwana, aby si prehľbil kontakt s bohom. Iba mimochodom, tohto guru alebo - ako ho mnohí nazývajú - sexguru jeho prívrženci uctievali už za života ako boha. Ako mohol taxikár, podľa všetkého rozumný človek, vraž z dobrej katolíckej rodiny, navyše bývalý miništrant, s jednotkami z náboženstva zanechať kresťanstvo a stať sa obeťou tohto démonizmu?⁶

Katolícky časopis *Der Prediger* písal o študentke, ktorá sa volá Karin. Dala si nahovoriť, že kresťanstvo ju oberá o radosť zo života, a prestala chodiť do katolíckeho kostola a začala hľadať radosť zo života v akejsi pokútnej sekte špiritistov, kde sa praktizovalo pohybovanie pohárov, pohybovanie stola a takzvaná čierna omša a na nedávnom takom zasadnutí jej vyšlo, že zomrie v roku 1991. Odvtedy dievča žije v panickom strachu a v dôsledku takéhoto psychoteroru sa dostala na psychiatriu a nádejná maturantka sa stala šialenou, lebo opustila láskyplný hlas dobrého pastiera Ježiša Krista.⁷

V roku 1994 našla švajčiarska polícia v Lausanne dve vyhorené usadlosti a súčasne pri Toronte v Kanade vyhorený dom a v pohorenisku cez päťdesiat mŕtvol členov sekty Svätýňa slnka. Udajne spáchali samovraždu zo strachu pred koncom sveta.⁸

6 Anton Hlinka, *Ozvena Slova 3*, Vydavateľstvo Alfa, Bratislava 1992, s. 137

7 Jozef Vrablec, *V službe Slova C, SÚSCM*, Rím 1991, s. 180

8 *Fermentum* č. 2/1995, s. 36

Richard Ramirez nazývaný „Night Stalker“ (v preklade „Nočný Persekútor“) pochádzal z Los Angeles. Keď ho súdili, kričal: „Nech žije satan!“ A ukazoval na svojej dlani znamenia satana (päťcípu hviezdu).

V septembri roku 1989 po súdnom procese, ktorý trval 14 mesiacov, po vypočutí jednej stovky svedkov, bol uznaný vinným z 13 vražd a 30 iných kriminálnych činov. Preto bol odsúdený na trest smrti. Keď sa to dozvedel, vyhlásil: „Som mimo dobra a zla“ a vôbec neľutoval svoje kriminálne činy. Potom vyhlásil: „Neopakovať chyby Nočného Persekútora! Nekonať nijaké zmilovanie! Lucifer prebýva v každom z nás!“⁹

V apríli roku 1989 mexická polícia v akcii proti drogám, objavila na jednom opustenom ranči pri meste Matamoros, pri hraniciach s USA, jamu, v ktorej boli zmrzačené telá 13 mladíkov. Jeden z nich sa dal ešte identifikovať. Bol to Mark Kilroy, študent medicíny na univerzite v Texase... Na tom istom ranči polícia uväznila štyroch členov sekty. Na jej čele bol Adolf de Jesus Constanzo, pôvodcom z Kuby. Bol nasledovníkom jednej z karabaickej sekty „čiernej mágie“ Palo Mayombe, ktorá bola spojená so Santeria a Voodoo, niektoré segmenty prevzala tiež zo starodávnych rítov Aztékov. Keď sa uväznených pýtali, prečo zmrzačili a zavraždili 13 mladíkov, odpovedali, aby si takto naklonili sily zla a tak získali ochranu pri pašovaní drogy.¹⁰

Američanovi Vernon Howelovi, ktorý si dal meno Dávid Koresh, sa podarilo zviest' mnoho ľudí. Bol vášnivým čitateľom Biblie a ešte vášnivejším milovníkom zbraní. Ako vodca náboženskej sekty Davidiánov sa

9 Blahovistník 1997, s. 210

10 Blahovistník 1997, s. 209

usadil so svojimi stúpcami na farme pri mestečku Vaco.

Členovia tejto sekty museli 15 hodín denne študovať Bibliu a zároveň postupne meniť farmu na vojenskú pevnosť. Ich povinnosťou nebola len perfektná znalosť Biblie, ale aj perfektné ovládanie akejkoľvek zbrane. A tak po prednáškach mladí i starinky v dôchodkovom veku brali do rúk pušky a nacvičovali strelbu. Táto sekta sa totiž pripravovala na svätú vojnu proti všetkým neveriacim.

Kto vie ako by to bolo všetko dopadlo, keby sa na pošte neopatrným zaobchádzaním nebol otvoril balík pre túto farmu. Bol plný granátov. Keďže na vodcu sekty boli aj iné udania, agenti FBI obkľúčili farmu. V prvej prestrelke zahynuli štyria agenti. Obkľúčenie pokračovalo. Trvalo dva mesiace. Polícia nechcela riskovať životy ľudí. Keď nastal rozhodujúci útok na pevnosť, použila slzný plyn a vyzývala sektárov, aby vyšli von s rukami nad hlavou. Tí však na pokyn svojho vodcu Koresha porozlievali po vnútrajšku sídla horľavinou, ktorá okamžite zblákla. V plameňoch zahynulo 86 ľudí, z toho 17 detí.

Hľa, kam až môže zájsť fanatické zaslepenie človeka.¹¹

Na Janu sa usmialo šťastie. Dostala sa na štúdiá do USA. Z prostredia, z iného štýlu života, z nedostatku priateľov alebo ťažkých začiatkov sa dostala do krízy. Na ulici ju oslovili mladí ľudia. Nevedela nič o moonistoch. Najprv na víkend, neskôr na celý týždeň sa dala nahovoriť na pobyt medzi nimi. „Bolo to krásne,“ spomína. „Všimli si ma, prejavovali mi pozornosť, pomáhali mi... Až po čase som si uvedomila, že som na nich úplne závislá. Začala som strácať schopnosť jednať samostatne. Bolo to pre mňa šťastím, že som si ešte uvedomila, že ma vlastne citovo vydierajú. Bolo to vtedy, keď sám vodca Sun Myung Moon mi určil, s kým mám uzavrieť manželstvo. Prežila som tri týždne hotové peklo. Dnes viem, že iných to zachytilo aj na niekoľko mesiacov či rokov. Dnes viem, že toto hnutie ve-

¹¹ Podľa: Zrno 1993, č. 10, s. 18.

die k rozpadu ľudskej identity, viery, správania, spôsobu myslenia, že oni dokážu človeka s krásnymi slovami o dokonalej rodine priviesť na pokraj ľudského šťastia. Dnes viem, že sú techniky psychickej manipulácie s človekom, ktoré sú účinnejšie, ako vymývanie mozgov, ktoré sa v päťdesiatich rokoch praktizovalo u nás vo väzniciach a výchovných zariadeniach. Techniky skrytej formy hypnózy dokážu z človeka spraviť barančeka, ktorý žije pre iných. Nehanbí sa žobrať, predávať sa, klamať, podvádzať, aby si ho všimol vedúci, aby sa človek mohol dostať do vyšších sfér hnutia. Tak sa človek naučí iných zneužívať vo svoj prospech. Stráca vedomie mravnosti, česť nič neznamená, o charaktere sa nesmie hovoriť. Až si to človek neuvedomuje. Dokonca je človek nešťastný, že iní nekráčajú jeho cestou, že odmietajú takýto štýl života... Tak sa rúcajú rodinné zväzky, ničia sa manželstvá, odsudzujú rodinní príslušníci a priatelia a človek si neuvedomuje, že je vlastne moderný otrok na konci druhého tisícročia. To všetko v mene učenia chorého človeka a jemu podobných, čo dokážu sfnatizovať často slabých a naivných ľudí, ktorí sa ocitli v nešťastí, v kríze, ktorým niekto zomrel a oni sa cítia osamotení.“¹²

¹² STANČEK, E.: *Slovo kvasom*. Spišská Kapitula – Spišské Podhradie : Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaška, 2000, s. 164.

SKROMNOSŤ

O sv. Tomášovi Akvinskom vieme, že bol mimoriadne nadaný. Ale už ako študent mal pred očami príklad poníženého Ježiša Krista a usiloval sa byť aj on skromný. Najčastejšie tak, že skrýval pred spolužiakmi svoje vlohy. Keď sa o niečo hádali a on vedel riešenie, mlčal ako keby nevedel nič. Spolužiaci si to vysvetľovali, že je sprostý. A volali ho „nemým volom“. Jeden spolužiak sa dokonca podujal, že mu bude dávať pomocné vyučovanie, aby mu ešte raz vysvetlil, čo sa v škole učili. Tomáš to v skromnosti prijal. A to bolo vo veku, keď sa chlapci radi vynášajú a vystatujú nad iných. Raz sa však stalo, že jeho profesor Albert Veľký dal mu pred triedou veľmi ťažkú úlohu. Tomáš odpovedal s prehľadom a jasne. Všetci spolužiaci sa čudovali. A profesor povedal: „Nazývate ho nemým volom, ale bude z neho veľký učenec, takže jeho učenie bude zaznievať po celom svete.“ A tak sa stalo. A keďže od malička sa cvičil v skromnosti, bol skromný aj vtedy, keď už bol slávnym vedcom.

Raz sa prechádzal po chodbe bolonského kláštora a pritom študoval. Stretol ho rehoľný brat, ktorý ho nepoznal a povedal mu:

„Prior mi dovolil ísť do mesta. Ale rozkázal, aby som požiadal o sprevádzanie prvého brata, ktorého stretnem. Prosím vás, poďte so mnou!“ Tomáš mu hneď vyhovel. Rehoľný brat s ním zaobchádzal ako so seberovným. Nútil ho, aby sa ponáhlal zarovno s ním a keď nevládal, jedoval sa, pokrikoval na neho: „Ste lenivý? Nechce sa vám?“

Tomáš mu nevrátil nijaké zlé slovo. Ale ľudia v meste poznali Tomáša ako učeného a svätého. A keď videli a počuli, ako sa k nemu správa rehoľný brat, ktorýsi mešťan si zavolať brata bokom a povedal mu: „Či neviete, že ten, čo vás sprevádza, je Tomáš Akvinský?“ Brat sa preľakol, lebo počul o učenosti a sláve Tomáša, vrátil sa k nemu a vrúcne ho odprosoval, no Tomáš ho tíšil slovami: „Nechajte to, brat, pred Bohom sme všetci rovna-

kí.“ A ľudia, čo to videli, povzbudili sa z Tomášovej skromnosti.¹³

Istý mladík sa uchádzal u slávneho filozofa o pomoc, aby bol prijatý do školy filozofov. Ten mu povedal: „Najprv choď do kameňolomu, kde pracujú väzni, zločinci a tri roky s nimi lám kameň a donášaj ho na breh rieky na stavbu proti záplavám.“ Mladík poslúchol, robil túto prácu a po troch rokoch prišiel znova prosiť o prijatie. Mudrc mu povedal: „Teraz sa zasa tri roky cvič v tomto: Ak ti nikto ublíži slovom alebo nadávkou, nezveš sa, ale mu dáš za to peniaz zo zárobku, čo si zarobil v kameňolome.“ Mladík to splnil. Po troch rokoch povedal mudrc mladíkovi: „Teraz choď do Atén, aby ťa prijali do školy filozofov.“

V mestskej bráne uvidel starca, ktorý si z neho robil posmech. Mladík sa nerozhneval, ale sa milučko usmial na starca. Starec sa ho opýtal: „Ako to, že si sa neurazil?“

A on na to: „Tri roky som platil každému, kto mi ublížil, akože by som sa nesmial, keď ma to dnes nič nestojí, čo si mi ublížil?“

Starec hovorí: „Áno, choď do školy filozofov, zaslúžiš si, aby ťa tam prijali.“

A sv. Ján Parvolus k tomuto rozprávaniu dodáva: „Pohliadnite na toho mladíka a zapamätajte si, že aj do neba si zaslúži prijatie iba ten, kto je skromný.“¹⁴

Abba Dorotej povedal: „Čím viac sa človek približuje k Bohu, tým viac sa cíti hriechnejším.“ Keď to počul jeden z významných občanov Gazy, nemohol mu nijako porozumieť. Vtedy sa ho opýtal abba Dorotej:

„Čím sa cítiš vo svojom meste?“

„Som tu prvým veľmožom a pánom.“

13 Fermentum č. 7/1996, s. 35

14 Fermentum č. 7/1996, s. 36

„A keď pôjdeš do Cezarei? Za koho sa budeš pokladať tam?“

„Za posledného z tamojších veľmožov,“ odpovedal.

„A keď pôjdeš do Antiochie, za koho sa tam budeš pokladať?“

„Tam sa budem pokladať za jedného z prostých ľudí.“

„A keď sa vypravíš do Konštantinopola? Za koho sa budeš pokladať v porovnaní s cisárom?“

„Za nič,“ odpovedal mu veľmož.

„Podobne aj svätí, čím viac sa približujú k Bohu, tým viac pociťujú svoju hriešnosť...“¹⁵

Istý kňaz z USA pricestoval do Anglicka, aby po rokoch navštívil svojho bývalého spolužiaka – kňaza. Zvítanie bolo skutočne radostné a nasledoval prvý večer naplnený rôznymi spomienkami. Hostiteľ nakoniec povedal: „Aby si nemusel do hotela, vybavili sme ti byt na prízemí. Má vlastný vchod na ulicu... Určite sa ti bude páčiť. A aby som nezabudol, rozprával som v chráme o tom, že prídeš. Ráno by ťa chceli pozdraviť veriaci z mojej farnosti. Tešia sa na teba...“

Keď kňaz ráno vstal, cez záclony videl, že na ulici stojí pomerne veľký hlúčik ľudí. Povedal si: „To sú zaiste tí, ktorí sa chcú so mnou stretnúť a pozdraviť ma.“ Rýchlo sa obliekol, vyšiel von a so širokým úsmevom začal ľudí pozdravovať a hovoril im: „Ďakujem, že ste prišli... veľmi ma to teší...“

V tom pri chodníku zastal autobus a ľudia doň nastúpili...

Kto je skromný, ten sa „nesekne“...

Pri prehliadke domu slávneho Beethovena, študentka univerzity prekročila povraz, ktorý oddeľoval vystavované exponáty, sadla si za kla-

¹⁵ Blahovistník 1997, s. 90

vír a začala hrať. Keď sa objavil zriadenec múzea, povedala: „Veď azda každý hudobník si raz chce zahrať na klavíri, na ktorom hral sám Beethoven...“

Chlapec z mesta prvý krát navštívil svojho bratanca, ktorý žil na dedine. Jeho rodina vlastnila malú poľnohospodársku farmu. Pre tohto chlapca bolo všetko nové a zaujímavé. Nikdy napríklad nevidel z blízka pole pšenice pripravenej na žatvu. Všimol si, že niektoré klasy stoja rovno, iné zasa sú ohnuté k zemi. Povedal svojmu bratancovi: „Hádam, že tie, ktoré stoja rovno, sú tie najlepšie, že?“ Bratanec sa s pochopením usmial. Odtrhol jeden klas, ktorý stál rovno a jeden klas, ktorý bol takmer úplne ohnutý k zemi. Rozmrvil v dlani aj jeden aj druhý. Okamžite bolo zrejmé, že dobrú úrodu sľuboval klas, ktorý sa takmer dotýkal zeme.

SKUTKY

Čistota úmyslu sa zakladá na Božej prítomnosti: Boh, náš Pán, je prítomný vo všetkých našich úmysloch. Ako by sa naše srdce oslobodilo od všetkých pozemských prekážok, aký čistý by bol náš pohľad a ako by sme mohli konať nadprirodzene, keby Ježiš Kristus skutočne kraloval v našom vnútri a riadil naše plány a činy! (C. Canals)

Medzi prekvapenia, ktoré nás čakajú v deň súdu, bude patriť aj mlčanie, s ktorým Pán privíta naše skutky, už predtým ocenené ľudským potleskom... Naopak, môže sa stať to, že zavážia práve činy, ktoré sa stretli s ľudskou kritikou a zatracovaním na náš účet... Naším sudcom je Pán. Je mu sa musíme chcieť zapáčiť. (G. Chevrot)

Naša biedna duša často zide z cesty tým, že jej iní tleskajú za dobré skutky a ona nachádza väčšie potešenie v tom, že ju nazývajú šťastnou, než v tom, že akou je... A to, čo malo slúžiť ako dôvod na chválu Boha, sa namiesto toho mení na príčinu nášho vzdialenia sa od neho. (sv. Gregor Veľký)

Nemôžeme byť ako loď, ktorá už absolvovala veľa ciest, vyviazla z mnohých búrok, ale v prístave narazila na skalu a potopiac sa prišla o všetky poklady na palube; kto po mnohej námahe neodmietne pokušenie pochvaly, rozbíja sa v samotnom prístave. (sv. Ján Zlatoústý)

V jeden večer za búrky vošli starí manželia do vestibulu malého hotela. Chceli tam prenocovať. Ale recepčný im povedal, že všetky izby majú ob-

sadené. Ponúkol sa, že zavolá do iných hotelov, ale kam telefonoval, všade mali obsadené. Po tomto neúspechu povedal manželom: „Je mi vás ľúto. Nemôžem vás nechať v takomto nečase na ulici. Ak vám to nebude prekážať, môžem vám ponúknuť svoju izbu. Som v službe do rána, je voľná.“

Manželia váhali, ale nemali inú možnosť. Preto ponuku prijali. Ráno, keď sa lúčili, povedal pán recepcnému: „Ste milý človek. Takýchto ľudí je málo. Mali by ste sa stať riaditeľom najlepšieho hotela v USA. Raz vám postavím hotel.“

Recepcný sa usmial, manželia odišli. O niekoľko rokov dostal tento recepcný list, v ktorom ho starý pán pozýva do New Yorku a pripomína mu ako veľmi im pomohol pred niekoľkými rokmi. V obálke bol aj cestovný lístok. Keď pricestoval, starý pán ho čakal na nástupišti. Zobral ho na roh Piatej avenue a 34. ulice, kde stála nová prekrásna budova.

„To je hotel, ktorý som vám vtedy sľúbil. Tu budete riaditeľom vy,“ povedal starý pán. Bol to Waldorf Astor. Jeho hotel stojí aj dnes na tej ulici. Volá sa Ealdorf Astoria. Pri návšteve USA tu ubytovávajú najväčších štátnikov a kráľov sveta. Mladý recepcný John Bold sa stal jeho prvým riaditeľom.¹⁶

Ak chceš byť užitočný, slúž. Ale na to, aby si niečo urobil dobre, musíš v prvom rade vedieť, ako to robiť. Neverím v dobrý úmysel človeka, ktorý sa nesnaží dosiahnuť potrebné znalosti, aby zadané úlohy splnil. Nestačí len dobro „chcieť robiť“, treba dobro aj „vedieť robiť“. Ak budeme skutočne chcieť, budeme sa usilovať o používanie najsprávnejších prostriedkov a o doťahovanie vecí čo najpochvejšie do ich záveru, slovom – dosahovať po ľudskej stránke dokonalosť. (bl. Josemaría Escrivá)

¹⁶ Jozef Jurko, Chvála Ti, Otče, naveky!, vydavateľstvo Slza spol. s r. o., Poprad, 1999, s. 17

Nech sa ľudia príliš nezaobierajú tým čo majú robiť, nech skôr myslia na to, akí majú byť. Keby oni sami, ich postoje boli dobré, vtedy by aj ich skutky žiarili plným jasom. Ak si ty spravodlivý, tak budú spravodlivé aj tvoje činy. Neskúšajme zakladať svätosť na konaní, budujme ju skôr na bytí, lebo skutky nás neposväcujú, ale práve my máme posväcovať skutky. Do akej miery sme svätí, v takej miere aj posväcujeme svoje konanie: jedlo, sen, bdenie, a všetko ostatné. Kto nie je veľký vo svojom bytí, tomu nepomôžu ani tie najskvelejšie činy. Z toho pre teba vyplýva ponaučenie: celú svoju horlivosť máš zamerať na to, aby si sa stal dobrým. Nesústreďuj sa teda na to, čo robíš a aké sú tvoje skutky, ale skôr na to, čo je ich podstatou. (Eckhart)

Nepatrí sa čestnému človeku byť hrdým na svoje dobré skutky, ale k pokore sa privádzať. Ten, kto robí dobré skutky, má svetlý veniec. A ten, kto mnohé dobré skutky vykonal, ale domnieva sa, že málo je toho, čo dobrého vykonal, ten človek týmto pokorným zmýšľaním o sebe, svetlejší a jagavejší veniec dostane. U koho je pokorné zmýšľanie, jeho dobré skutky bývajú svetlejšie, no ak niet pokorného zmýšľania, vtedy aj svetlé dobré skutky temnejú a veľké sa zmenšujú. Preto, ak chce niekto svoje dobré skutky ukázať veľkými, nech ich nepokladá za veľké, a vtedy sa oni stanú veľkými. (sv. Izidor Peluzský, + 4. st.)

Sv. Sáva Posvätený (+531) stretol v púšti štyroch mužov, ktorí zblúdili a umierali hladom. Uviedol ich do svojej chyžky a položil pred nich korenie a sušené ovocie, ktorými sa v púšti sám živil. Keď trochu nabrali sily, ukázal im cestu a muži odišli.

Po niekoľkých dňoch muži znovu prišli do púšte a priniesli chleby, syr